

- Uvod • Simptomi • Liječenje

Uvod

Hipotireoza je stanje pri kojem je štitnjača slabije aktivna i stvara premalo svog hormona. Vrlo teška hipotireoza naziva se miksedem.

- U Hashimotovu tireoiditisu, najčešćem uzroku hipotireoze, štitnjača je često povećana te hipotireoza često nastane godinama kasnije, jer se funkcijska područja u žlijezdi postepeno uništavaju.
- Drugi najčešći uzrok hipotireoze je liječenje hipertireoze.
- I radioaktivni jod i hirurški zahvat mogu dovesti do hipotireoze.

Hronični nedostatak joda u hrani dovodi do povećane, premalo aktivne štitnjače (goitrogena hipotireoza), što je najčešći uzrok hipotireoze u mnogim nerazvijenim zemljama. Otkako su proizvođači soli počeli dodavati jod u kuhinjsku sol a tvari za dezinfekciju koje sadrže jod se često koriste za steriliziranje kravljih vimena, taj je oblik hipotireoze u SAD nestao.

Čak i rjeđi slučajevi hipotireoze uključuju neke naslijeđene poremećaje pri kojima neka nenormalnost enzima u stanicama štitnjače sprječava žlijezdu da proizvodi ili luči dovoljno tireoidnih hormona. U drugim rijetkim poremećajima ili hipotalamus, ili hipofiza ne luče dovoljno hormona potrebnog za poticanje normalne funkcije štitnjače.

Simptomi hipotireoze

Nedovoljna količina hormona štitnjače dovodi do usporavanja tjelesnih funkcija. Za razliku od hipertireoze, simptomi hipotireoze su blagi i postupni pa se mogu pogrešno shvatiti kao depresija. Izraz lica postaje tup, glas promukao, a govor polagan, očni kapci se spuštaju, a oči i lice postaju napuhani i natečeni.

Mnogi ljudi sa hipotireozom dobivaju na težini, imaju zatvor stolice (opstipaciju) i ne mogu podnositi hladnoću. Kosa postaje prorijeđena, gruba i suha, a koža postaje gruba, suha, ljuskava i stanjena. Mnogi ljudi razvijaju sindrom karpalnog tunela, koji čini da se u rukama osjeća bockanje ili bol. Puls može biti spor. Dlanovi i tabani se čine lagano narančastima (karotenemija), a postranični dio obrva polako ispada. Neki ljudi, naročito stariji, mogu se činiti zbunjenima, zaboravljivima ili dementnima, znaci koji se mogu lako zamijeniti za Alzheimerovu bolest ili za druge oblike demencije.

Ako se ne liječi, hipotireoza može konačno uzročiti anemiju, nisku temperaturu tijela i zatajenje srca. Ta situacija može napredovati do smetenosti, stupora ili kome (miksedemska koma), po život opasne komplikacije u kojoj se usporava disanje, osoba ima epileptične napade i smanji se protok krvi u mozak. Miksedemsku komu mogu potaknuti izloženost hladnoći kao i infekcija, trauma i lijekovi kao što su sedativi i sredstva za umirivanje (sedativi) koja potiskuju (deprimiraju) funkciju mozga.

Liječenje hipotireoze

Hipotireoza se liječi zamjenjivanjem nedostatnog hormona štitnjače, koristeći jedan od nekoliko različitih preparata koji se daju na usta. Oblik kojem se daje prednost je sintetički tireoidni hormon T4. Drugi oblik, osušena štitnjača, dobiva se iz štitnjače životinja. Općenito doktori smatraju osušenu štitnjaču manje zadovoljavajućom zbog toga što je dozu teško uskladiti i jer tablete imaju različite količine T3.

Liječenje starije osobe počinje malim dozama hormona štitnjače, jer prevelika doza može izazvati teške nuspojave. Doza se postepeno povećava sve dok se nivo hormona koji potiče štitnjaču (TSH) u krvi bolesnika ne vrati na normalu. Liječenje se obično provodi cijeli život U hitnim stanjima, kao što je miksedemska koma, doktori mogu hormon štitnjače dati intravenski.